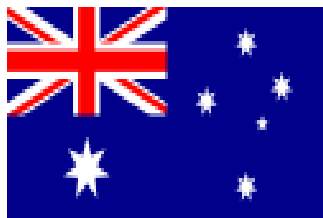

ZWIĄZEK AUSTRALIJSKI

1. Informacje ogólne

Powierzchnia:	7.741.220 km ²	
Ludność:	23.470.145	
Podział administracyjny:	6 stanów i 2 terytoria specjalne	
Religia:	30% - bez wyznania, 23,1% - protestanci, 22,6% - katolicy, 2,6% - muzułmanie, 2,4% - buddyści, 2,3% - prawosławie, 1,9% - hinduiści	
Stolica:	Canberra (423 tys.)	
Ustrój:	demokracja parlamentarna w ramach monarchii konstytucyjnej (W.Brytania).	
Waluta:	dolar australijski (AUD)	
Głowa państwa (Królowa W. Brytanii):	Elżbieta II	od 06.02.1952
Gubernator Gen. reprezentujący Królową:	Sir Peter Cosgrove	od 28.03.2014
Szef rządu (premier):	Scott Morrison	od 24.08.2018
Minister Handlu, Turystyki i Inwestycji	Simon Birmingham	od 28.08.2018
Ambasador Australii w Polsce	Paul Wojciechowski	od 01.2016
Ambasador RP w Australii	Michał Kołodziejcki	od 11.2017

2. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

Wskaźniki	2014	2015	2016	2017	2018
PKB całkowity (w mld USD)	1 461,6	1 233,5	1 266,5	1 379,6	1 427,8
PKB na 1 mieszkańca (PPP) (w tys. USD)	50 388	51 428	51 920	55 692	56 698
PKB (wzrost w %)	2,3	2,4	2,5	2,2	2,7
Inflacja (w %)	1,7	1,9	1,3	2,0	1,8
Stopa bezrobocia (w %)	6,3	6,1	5,7	5,6	5,1
Eksport towarów (w mld USD)	187,1	188,1	191,4	224,5	236,8
Import towarów (w mld USD)	210,1	207,3	198,3	221,4	226,8
BIZ w Australii (mld USD)	56,3	54,7	57,6	66,2	b.d.
BIZ Australii za granicą (mld USD)	21,8	20,5	20,0	24,1	b.d.
Średnie wynagrodzenie (USD)	5 120,9	5 170,8	5 243,8	5 320,0	5 450,5

Źródło: IMF - World Economic Outlook, April 2019; CIA Factbook May 2019; UNCTADStat May 2019

3. Podstawowe informacje, sytuacja gospodarcza Australii

Polityka zagraniczna rządu skoncentrowana jest w regionie Azji i Pacyfiku. Fakt ten, połączony z napięciami i kryzysem w relacjach Australii z Indonezją na początku 2015 r., oraz podpisaniem w 2014 r. umów o wolnym handlu z Japonią, Republiką Korei, ChRL oraz aktywnym uczestnictwem Australii w negocjacjach porozumienia TPP przyczynił się do skupienia większej uwagi na najbliższym sąsiedztwie i relacjach z głównymi partnerami gospodarczymi oraz na obniżeniu zainteresowania innymi regionami świata.

Pomimo tego, Australia jest żywotnie zainteresowana rozwijaniem współpracy gospodarczej, naukowo-technicznej i inwestycyjnej z Unią Europejską czego dowodem jest wola zawarcia umowy FTA z UE.

W 2018 r. UE jako partner handlowy zajęła 4 miejsce pod względem wielkości eksportu z Australii i 2 miejsce pod względem importu.

Natomiast biorąc pod uwagę obroty handlowe UE, Australia zajęła 14 miejsce pod względem wielkości eksportu (34,6 mld EUR – wzrost o 6,9%) i 30 miejsce pod względem importu (13 mld EUR – spadek o 0,8% i z 28 miejsca w 2016 r.).

W dniu 9 maja 2018r. Minister Skarbu Scott Morrison przedstawił **budżet Australii wraz z zapowiedzią wydatków na poziomie 488,6 mld AUD (ok. 312 mld EUR)** w nadchodzącym roku finansowym (1 lipca 2018 – 30 czerwca 2019).

Rząd zakłada, iż w okresie 2018-2019 **PKB kraju wzrośnie** o 3,0%. Deficyt budżetowy państwa na koniec roku fiskalnego wyniesie 14,5 mld AUD (ok. 9,3 mld EUR). Do 2022 r., przewidywana stopa bezrobocia wynosić będzie ok. 5,75%, zaś w ciągu najbliższych czterech lat wysokość płac wzrośnie o 3,5%.

Zakładane największe przychody państwa będą pochodziły z podatku dochodowego ludności (205,7 mld AUD) i firm (83,5 mld AUD), podatku od sprzedaży (63,7 mld AUD), akcyzy i cła (37,6 mld AUD) i przychodów nieopodatkowanych (28,8 mld AUD). Największymi pozycjami wydatków budżetowych pozostaną: opieka społeczna, zasiłki i świadczenia (175,9 mld AUD), służba zdrowia (78,8 mld AUD), edukacja (34,7 mld AUD) oraz obrona narodowa (31,2 mld AUD). Na realizację polityki zagranicznej (projekty pomocowe, dyplomacja, płatności do organizacji międzynarodowych, usługi konsularne) rząd przeznaczy 6 mld AUD.

Zmniejszenie deficytu budżetowego państwa oraz w perspektywie kilku lat doprowadzenie do nadwyżki budżetowej było i jest jednym z priorytetów obecnie rządzącej koalicji liberalno-narodowej. Obecny budżet zakłada osiągnięcie nadwyżki budżetowej na poziomie 2,2 mld AUD rok wcześniej niż początkowo zakładano, bo już w przyszłorocznym okresie budżetowym 2019-20.

Rząd w swoim planie budżetowym skupił się na obniżeniu obciążeń podatkowych zarówno dla osób prawnych, jak i fizycznych, stymulowaniu australijskiej gospodarki poprzez wspieranie gospodarstw domowych i małych przedsiębiorstw, tworzenie nowych miejsc pracy, wzmocnienia bezpieczeństwa kraju, finansowanie dużych projektów infrastrukturalnych i budowy wizerunku gospodarczego Australii za granicą.

Warty odnotowania jest **długofalowy plan zmniejszenia obciążeń podatkowych** - zakłada on podnoszenie kwot dochodowych w poszczególnych progach podatkowych: od lipca 2018 r. 19 % próg podatkowy obejmuje osoby zarabiające rocznie do 41 tys. AUD (wcześniej 37 tys. AUD), a 32,5% próg podatkowy - osoby z zarobkami do 90 tys. AUD (wcześniej 87 tys. AUD; w kolejnych latach, poziom dochodowy będzie zwiększany, osiągając w 2024 r. wartość 200 tys. AUD). Dodatkowo, od 2024 r. obecny próg podatkowy 37% dla dochodów do 180 tys. AUD zostanie zastąpiony progiem 32,5%. W rezultacie, ok. 20% obywateli płacących obecnie stawkę 37% „przejdzie” do niższego 32,5% progu podatkowego. Dla najbogatszej grupy Australijczyków (ok. 6% społeczeństwa), od 2024 r. stawką 45%

zostaną objęte osoby z dochodami powyżej 200 tys. AUD. (dotychczas 180 tys. AUD). Łącznie, 7 letni plan redukcji obciążeń podatkowych przyniesie oszczędności australijskim gospodarstwom domowym na poziomie 140 mld AUD.

W rządowym budżecie znalazły się dodatkowe środki wsparcia dla niezależnego eksperckiego komitetu naukowego m.in. wydobywania gazu w pokładach węgla (*Coal Seam Gas*) i rozwoju kopalni węglowych w Australii. Rząd podtrzymuje wsparcie dla rozwoju sektora LNG i chce przyczynić się do zniesienia obowiązujących zakazów eksploatacji niekonwencjonalnych zasobów gazu i węgla na poziomie stanowym. **Rząd wycofać ma do 2020 r. obecny program subsydiowania energii ze źródeł odnawialnych.** Do tego, docelowa redukcja emisji gazów cieplarnianych pozostanie na poziomie 26-29%, a nie 45% jakich domagała się opozycyjna Partia Pracy.

Dużym zaskoczeniem jest **redukcja wsparcia na badania i rozwój w australijskim przemyśle.** Firmy otrzymają łącznie 2,9 mld AUD, tj. o prawie 1 mld AUD mniej niż rok temu. Firmy, które wydają mniej niż 2% swojej sprzedaży na badania i rozwój (tak zwana miara intensywności) będą mogły odliczyć te wydatki od dochodu podlegającego opodatkowaniu w wysokości zaledwie 4,5% powyżej standardowej stawki podatku od przedsiębiorstw – 27,5% dla firm o sprzedaży poniżej 50 mln AUD i 30% dla firm o sprzedaży powyżej 50 mln AUD – dla wszystkich firm podejmujących kwalifikacyjne badania i rozwój. Wcześniej premia ta była na poziomie 8,5%.

Stracą także nowi migranci, których okres oczekiwania na wybrane świadczenia socjalne zostanie przedłużony z obecnych 3 lat na 4 lata. Szacuje się, iż w wyniku tego działania, rząd zaoszczędzi ok. 200 mld AUD.

Swoje niezadowolenie z budżetu wyrażają tzw. Super fundusze, które od lipca 2019 r. będą miały zakaz stosowania opłat karnych za rezygnację z funduszu, jak również limit 3% dla tzw. Opłat pasywnych na rachunkach z saldami poniżej 6 tys. AUD.

Kontynuowana jest polityka zwiększenia podatków dla banków (od lipca 2017 r.), jako dodatkowej kontrybucji do budżetu państwa, co w perspektywie 4 lat ma dać dodatkowy przychód w wysokości 6,2 mld AUD. Warto podkreślić, że reformą tą objęto jedynie największe banki – instytucje z licencjonowanymi podmiotami o wartości co najmniej 100 miliardów AUD, do których zaliczamy: ANZ, Westpac, NAB oraz Commonwealth Bank.

Utrzymano regulacje dotyczące przedsiębiorstw zatrudniających pracowników zagranicznych, na które nałożony zostanie obowiązek uiszczania opłat w wysokości 5.000 AUD rocznie od każdego zagranicznego pracownika posiadającego pozwolenie na stały pobyt oraz 1.800 AUD rocznie od pracownika przebywającego w Australii na wizie tymczasowej z terminowym pozwoleniem na pracę. Powyższa regulacja dotyczy firm, których roczny obrót przekracza 10 mln AUD, zaś przedsiębiorstwa o niższych dochodach będą uiszczać opłaty analogicznie – 3.000 AUD i 1.200 AUD rocznie od każdego pracownika niebędącego obywatelem Australii.

Pro-biznesowe podejście rządu do małych i średnich firm zostało zagwarantowane przedłużoną z 2016 i 2017 r. możliwością natychmiastowego zwolnienia podatkowego od inwestycji w wysokości do 20.000 AUD rocznie dla firm o obrotach do 10 mln AUD oraz obniżeniem podatku dochodowego dla firm o rocznych obrotach nie przekraczających 50 mln AUD.

Kontynuowany będzie 10-letni plan rozbudowy infrastruktury transportowej kraju. Plan obejmuje inwestycje o wartości 75 mld AUD, w tym 24,5 mld AUD na realizację strategicznych projektów połączenia kolejowego lotniska w Melbourne i autostrady Bruce, a także budowy drugiego portu lotniczego w Sydney, który usytuowany będzie na zachodnich przedmieściach miasta. W ocenie rządu, inwestycja warta 1.9 mld AUD przyczyni się do rozwoju ekonomicznego i wzrostu zatrudnienia w zachodniej części Sydney. Według szacunków, do roku 2030 utworzonych zostanie dzięki budowie 9 tys. nowych miejsc pracy, a w dłuższej perspektywie nawet 60 tys. Rząd podjął się inicjatywy *Roads of Strategic Importance* (ROSI) przeznaczając 3,5 mld AUD na poprawę infrastruktury drogowej. Dodatkowe 1,5 mld AUD

przeznaczone zostanie na *Urban Congestion Fund*, którego celem jest usprawnienie ruchu drogowego w australijskich miastach

Plan budżetowy obejmuje ponadto utworzenie **nowego systemu finansowania szkolnictwa**, opartego na realnych potrzebach konkretnych szkół (*real needs-based school funding*). W ciągu następnej dekady, począwszy od 2018 r., planowane jest zwiększenie nakładów na edukację w wysokości 18,6 mld AUD. Reforma zasad finansowania szkolnictwa (*Quality Schools reforms*), przewidująca wzrost nakładów do poziomu 30,6 mld AUD w 2027 r. ma wpłynąć na polepszenie wyników osiąganych przez australijskich uczniów.

W **sektorze bezpieczeństwa** zaplanowano łącznie 36,4 mld AUD. Budżet 2019 jest kontynuacją realizacji celów nakreślonych w tzw. *Białych Księgach* z 2016 i 2017 r. Odzwierciedla również cel osiągnięcia do 2021 r. 2% PKB wydatków na obronność kraju. Obejmuje on. m.in.: pokrycie kwotą 787 mln AUD kosztów zaangażowania Australijskich Sił Obronnych w operacje międzynarodowe na Bliskim Wschodzie i w Afganistanie (obecnie ok. 2300 australijskich żołnierzy jest zaangażowanych w operacje militarne w obu regionach); kontynuowanie *Zintegrowanego Programu Inwestycyjnego w Zakresie Obrony* (*Integrated Investment Program*) o wartości 200 mld AUD. **Program ma na celu zwiększenie zdolności wojskowych Australii przy jednoczesnym wzmocnieniu potencjału krajowego przemysłu zbrojeniowego**, m.in. poprzez projekt rozbudowy Australijskiej Królewskiej Marynarki Wojennej (50 mld AUD na nowy system obrony; 4 mld AUD na rozbudowę systemu kontroli przybrzeżnej; 1,2 mld AUD w modernizację systemu radarowego *Jindalee Operational Radar Network*; 207 mln AUD w rozwój programu Nulka zabezpieczającego obronę rakietową); wszczęcie pilotażowego programu włączenia lokalnego przemysłu do wsparcia zdolności (*capabilities*) dla dużych projektów infrastruktury obronnej kraju.

Australijski przemysł wytwórczy z uwagi na wysokie koszty pracy oraz niekonkurencyjną wydajność przeżywa poważny kryzys. Po praktycznej likwidacji przemysłu stalowego i samochodowego kolejne sektory wytwórcze, takie jak m. in. Przetwórstwo owocowo-warzywne; przemysł farmaceutyczny oraz maszynowy napotykają kolejne trudności z konkurencyjnością swoich produktów nie tylko na rynkach międzynarodowych ale i krajowym. Tylko **dzięki istniejącym jeszcze w Australii barierom celnym i administracyjnym** (cła, restrykcyjne przepisy fito-sanitarne, obowiązujące standardy oraz niespójne i długo ewaluowane przez stronę australijską zasady rejestracyjne różnych produktów przemysłowych i spożywczych) **lokalni producenci mogą przetrwać konkurencję z zagranicznymi dostawcami**.

Rząd Australii planuje 3,6 mln AUD **na pomoc australijskim eksporterom wołowiny** w utrzymaniu dostępu do indonezyjskiego rynku; 20 mln AUD na rozwój przemysłu drzewnego; 6,3 mln AUD na pomoc finansową dla australijskich rolników na zakup chemikaliów rolniczych i weterynaryjnych; 4,7 mln AUD na usprawnienie procesów kadrowych w sektorze rolnym; 226 mln AUD na **utrzymanie dotacji bezpośrednich dla australijskich rolników** i 50 mln AUD na pożyczki rolne;

Mając to na względzie i odnotowując konieczność poprawy konkurencyjności firm australijskich na rynkach międzynarodowych rząd Australii ogłosił program „*Industry Growth Centres Initiative*” mający za zadanie **podniesienie konkurencyjności, innowacyjności i wydajności lokalnego przemysłu wytwórczego**. Zostało wyselekcjonowanych 5 gałęzi przemysłu, dla których powstaną wspomniane centra z rocznym budżetem w wysokości 10 mln AUD rocznie w przeciągu najbliższych 4 lat dla każdego z nich: 1. Zaawansowany Technologicznie Przemysł Wytwórczy, 2. Przemysł Spożywczy i Rolnictwo, 3. Technologie Medyczne i Farmaceutyczne, 4. Sprzęt i Maszyny Górnicze, Technologie i Usługi, 5. Ropa Naftowa, Gaz i Energetyka. Każde centrum będzie miało za zadanie zbadanie, przedstawienie koncepcji i implementację projektów z zakresu reform strukturalnych, poprawy zaangażowania i współpracy pomiędzy ośrodkami badań i rozwoju a przemysłem, poprawy umiejętności, wiedzy i wydajności pracy oraz zwiększenie dostępu i zaangażowania na rynkach światowych poprzez nawiązanie współpracy z najważniejszymi ośrodkami decyzyjnymi światowych łańcuchów dostaw. Wspomniane centra zostały uruchomione w drugiej połowie 2015 r.

Strategia zakłada również zmniejszenie utrudnień i redukcję barier regulacyjnych dla przemysłu poprzez adopcję i szerszą akceptację istniejących standardów międzynarodowych. Wśród rozpatrywanych są również standardy obowiązujące w UE. Pierwsze wstępne wnioski zostały już przedstawione, m. in. W sprawie rejestracji urządzeń medycznych oraz chemii przemysłowej na podstawie unijnych standardów i certyfikatów wystawionych przez uznane europejskie jednostki certyfikacyjne.

W związku z nadprodukcją energii elektrycznej w Australii oraz zmniejszaniem się jej zapotrzebowania rząd zdecydował się na **obniżenie zakładanego celu produkcji energii odnawialnej** (RET – Renewable Energy Target) z 41 tys. GWh do 33 tys. GWh. Jednocześnie, węgiel pozostanie najważniejszym surowcem energetycznym Australii zarówno w eksporcie jak i produkcji krajowej.

Podobnie jak Polska, **Australia przystąpiła do Azjatyckiego Banku Inwestycji Infrastrukturalnych.** Australia liczy, iż rozbudowa infrastruktury w regionie zwiększy popyt na australijskie surowce naturalne, jak również przyczyni się do intensyfikacji handlu w regionie, co z kolei przełoży się na zapotrzebowanie na usługi australijskich firm.

4. Ramy prawno-traktatowe współpracy gospodarczej

W relacjach polsko-australijskich obowiązują następujące umowy o charakterze ekonomicznym:

- Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Australią w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji, podpisana w Canberze 7 maja 1991 roku (Dz.U. z 1992, Nr 39, poz. 166);
- Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Australią w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, sporządzona w Canberze 7 maja 1991 roku (Dz.U. z 1992, Nr 41, poz. 177);
- Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Australią o zabezpieczeniu społecznym oraz Porozumienie Administracyjne do Umowy podpisane w Warszawie 7 października 2009 r. (Dz.U. nr 172 z 2010 r.);
- Porozumienie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Związku Australijskiego w sprawie wydawania wiz uczestnikom Programu „Zwiedzaj i Pracuj”, podpisane w Warszawie w dniu 28 marca 2014 . (M.P. z 2014 poz. 872).

5. Wymiana handlowa Polski z Australią

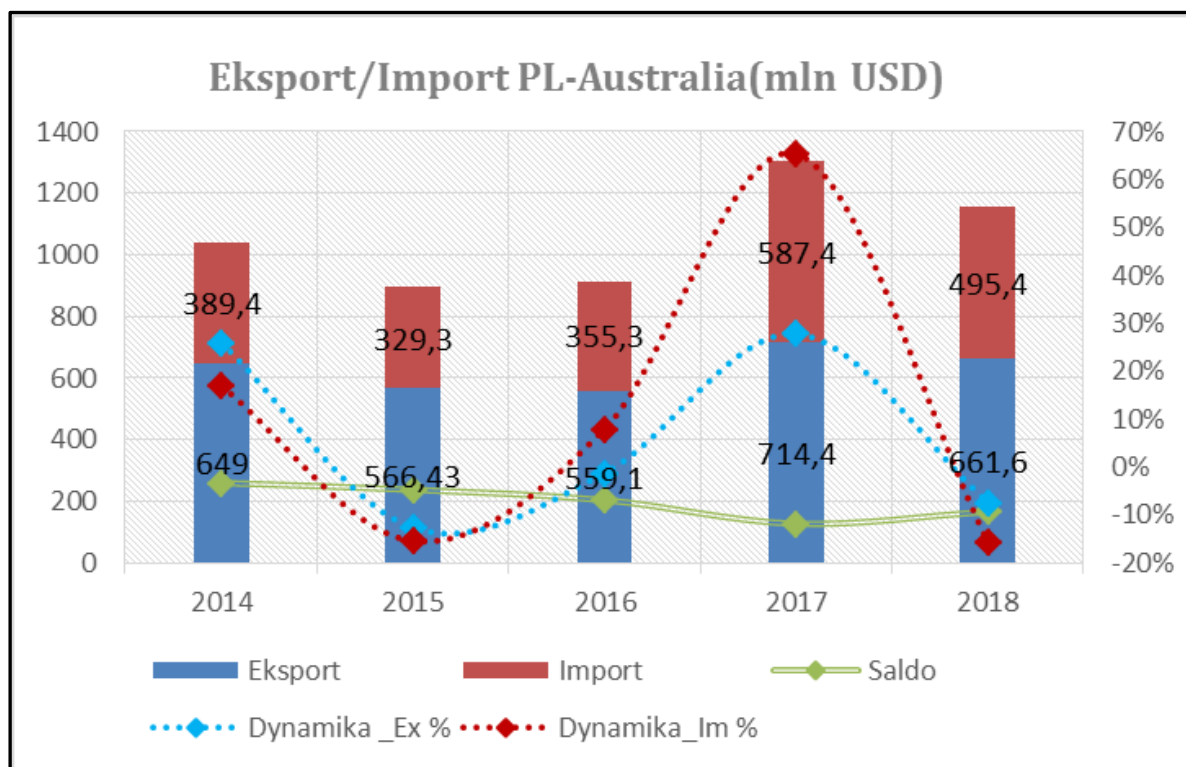
Obroty towarowe Polski z Australią w latach 2015-2018 (w mln USD)

	2015	2016	2017	wzrost/spadek 2017/ 2016	2018	wzrost/spadek 2017/ 2018
OBROTY	895,74	914,5	1301,9	12%	1157,1	-10,9%
EXPORT	566,43	559,1	714,4	11%	661,6	-7,3%
IMPORT	329,31	355,3	587,4	13%	495,4	-15,3%
SALDO	237,12	203,8	127	*	166,2	*

Dane: INSIGOS/MPiT

W 2018 r. obroty handlowe Polski z Australią wyniosły ponad 1,1 mld USD wykazując spadek o ponad 10% w stosunku do 2017 r. Eksport z Polski wyniósł ponad 661 mln USD i był niższy o 7,3% w stosunku do 2017 r.

Import towarów z Australii wyniósł 495,4 mln USD i był niższy o ponad 15% wobec roku poprzedniego. Dodatkowo saldo obrotów wyniosło 166,2 mln USD.

Eksport stanowiły głównie **urządzenia elektromechaniczne – 171 mln USD - 26% całości eksportu** i **wyroby dla sektora transportu**, w tym pojazdy mechaniczne (samochody Opel i Man) których wartość wyniosła blisko **126 mln USD**, a udział w łącznym eksporcie – **19%**. Kolejne grupy towarowe, to: metale nieszlachetne – 76 mln USD (12%), gotowe artykuły spożywcze – 74 mln USD (11%), produkty przemysłu chemicznego - 64 mln USD (10%) oraz wyroby różne – 45 mln USD (7%), tworzywa sztuczne – 23 mln USD (4%) i przyrządy pomiarowe – 20 mln USD (3%).

Z Australii importowaliśmy przede wszystkim: **produkty mineralne (przede wszystkim węgiel kamienny, a także rudy cynku, miedzi, oleje, paliwa)**, których wartość wyniosła prawie **390 mln USD** (spadek w stosunku do 2017 r. o 15%), i udziale w imporcie ogółem na poziomie – **79 %**, wyroby chemiczne i farmaceutyczne – 20 mln USD (wzrost o 49%, udział 4%), urządzenia pomiarowe – 20 mln USD (4%), skóry i wyroby ze skór – 14 mln USD (spadek o 55%), urządzenia elektromechaniczne - 13 mln USD, a także produkty pochodzenia roślinnego, głównie tytoń.

6. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

W Polsce jest obecnych około 130 przedsiębiorstw australijskich, są to inwestorzy, dystrybutorzy i importerzy działający m.in. w sektorze logistycznych (najważniejszy to zakup terminala DCT w Gdańsku przez Macquarie Group of Companies), wydobywczym, usług finansowych, logistyki, sektorze dóbr konsumpcyjnych, energii, jednak w **większości są to inwestycje dokonywane przez zagraniczne spółki zależne firm australijskich**. Inne formy obecności przedsiębiorców australijskich na polskim rynku, to działalność oparta na systemach franczyzowych i współpraca w obszarze szkolnictwa za pośrednictwem biur agentów edukacyjnych. **Według NBP wartość skumulowana inwestycji australijskich w Polsce na koniec 2016 r. wyniosła 7,1 mln USD, natomiast wartość polskich inwestycji w Australii – 7,4 mln USD.**

Najwięksi australijscy inwestorzy w Polsce:

Ansell Limited (wyroby z gumy), Balamara Resources (sektor wydobywczy), Brambles Limited (wynajem urządzeń i sprzętu), Bravura Solutions Limited (oprogramowanie komputerów, consulting), Coffey International Development (budownictwo), Goodman Group (nieruchomości), Hutton Energy Plc. (usługi architektoniczne i techniczne), Lend Lease Project Management & Construction Pty Limited (usługi architektoniczne i techniczne), Linc Energy Ltd (sektor wydobywczy Linc Energy), **Macquarie International Infrastructure Fund 5 (MEIF5)** (konsulting, księgowość, audyt, podatki), Prairie Mining Limited (sektor wydobywczy), Squiz (konsulting i programowanie do komputerów).

W styczniu 2018 r. UOKIK wydał zgodę na przejęcie wielkopolskiej sieci telekomunikacyjnej Inea przez australijski fundusz inwestycyjny Macquarie European Infrastructure Fund 5 (MEIF5) zarządzany przez Macquarie Infrastructure and Real Assets (MIRA). Nie podano, jaką konkretnie część udziałów ani za ile kupił fundusz. Macquarie Infrastructure and Real Assets zapowiada, że będzie wspierał Ineę w dalszym rozwoju, m.in. rozbudowie infrastruktury światłowodowej w ramach unijnego Programu Polski Cyfrowej 2014-2020 oraz wyjściu z działalnością poza Wielkopolskę.

Zakup Spółki INEA jest drugą bezpośrednią inwestycją MIRA w Polsce po głębokowodnym terminalu kontenerowym DCT Gdańsk, który został wybudowany w 2005 roku i jest stale rozwijany (docelowo 290 mln Euro inwestycji). W 2016 r. uruchomiono terminal T2, planowany jest T3. Dla funduszu MEIF5 zakup Spółki INEA jest szóstą inwestycją po EP Infrastructure, Race Bank, Offshore Wind Co., CLH oraz Empark Investments.

7. Dostęp do rynku Australii

Polskie firmy nie sygnalizowały przypadków dyskryminacyjnego traktowania i nie zgłaszały barier w dostępie polskich towarów i usług do rynku australijskiego. Czynniki utrudniającymi dostęp do lokalnego rynku dla polskich firm są m.in.: odległość geograficzna, ograniczony dostęp do bezpośrednich odbiorców z uwagi na częstą praktykę importerów utrzymywania relacji biznesowych i dostaw wyłącznie za pośrednictwem zamorskich agentów, słabo rozwinięta, ze względu na rozmiar kraju, wew. sieć infrastrukturalna, skupienie ludności w kilku znacznie od siebie oddalonych największych aglomeracjach miejskich, federalna struktura państwa i administracji z często odrębnymi dla poszczególnych stanów regulacjami administracyjnymi i gospodarczymi, restrykcyjne procedury i przepisy wizowe, graniczne i fitosanitarne. Z drugiej strony czynnikami ułatwiającymi dostęp do rynku Australii jest coraz większa i pozytywna rozpoznawalność Polski i polskich produktów w tym kraju, przynależność Polski do jednolitych struktur gospodarczych UE, podobna polityka pro-biznesowa i ochrony środowiska Polski i Australii oraz coraz większa aktywność polityczno-gospodarcza we wzajemnych relacjach.

W przypadku Australii inicjatywę wejścia na rynek należy rozpocząć od podstaw, tj. od prezentacji polskiej oferty na właściwych, specjalistycznych targach branżowych, skupiających profesjonalistów oraz konsumentów licznie je odwiedzających. Udział w targach mógłby być pierwszym krokiem do rozpoznania możliwości i warunków rynkowych w tym kraju.

Sam rynek jest generalnie otwarty i konkurencyjny, nie licząc ograniczeń taryfowych i pozataryfowych w eksporcie wielu towarów rolnych.

Należy zwrócić uwagę, że oprócz przepisów federalnych, każdy stan ma własne, często wcale nie „kompatybilne” przepisy dopuszczające produkty do rynku – fitosanitarne, zdrowotne, bezpieczeństwa produktów, etykietowania, opodatkowania itp. Rynek stanowi 23,5 mln konsumentów, rozlokowanych w kilku skupiskach ludzkich na wybrzeżu dookoła kontynentu australijskiego. To determinuje warunki prowadzenia biznesu - znaczne odległości pomiędzy skupiskami konsumenckimi, różne przepisy, słaba lub nieobecna infrastruktura drogowa pomiędzy poszczególnymi stanami.

Dla australijskiego urzędu podmiotem/partnerem jest zawsze miejscowy podmiot australijski – importer – i to on załatwia z władzami celnymi wszelkie formalności, on odpowiada za właściwą klasyfikację celną sprowadzanych produktów, opłaty i wynikające z tego tytułu konsekwencje. Importer przekazuje swojemu dostawcy zagranicznemu wszelkie informacje dotyczące wymogów importowych i wymaganych opłat niezbędnych do właściwej kalkulacji ceny towaru. Bez importera (miejscowej firmy bądź ew. australijskiego rezydenta) nie można wprowadzić żadnych towarów na obszar celny Australii.

We wrześniu 2017 Australia wprowadziła zaostrzone wymogi dotyczące przeprowadzania PRA (Pest Risk Assessment) przy imporcie owoców i warzyw. Temat jest podjęty przez TPC Komisji Europejskiej. W dniu 15 maja 2018 r. Komisja zwróciła się do Państw Członkowskich o zgłaszanie przypadków, w których zaostrzone procedury utrudniły lub uniemożliwiły eksport.

8. Umowa o Wolnym Handlu UE – Australia

W dniach 2-6 lipca 2018 r. w Brukseli odbyła się pierwsza runda negocjacji Umowy o Wolnym Handlu UE-Australia. Miała charakter techniczny. Uzgodniono tryb wymiany ofert, definicji zasad krajów pochodzenia. Odbyła się wstępna dyskusja nt: barier pozataryfowych (TBT), środków sanitarnych i fitosanitarnych (SPS) oraz stosowanej praktyce dotyczącej środków ochronnych, systemu zamówień publicznych, IPR, liberalizacji w zakresie usług i inwestycji, handlu elektronicznego, energii i surowców oraz przejrzystości w zakresie działalności gospodarczej.

Prace nad mandatem FTA UE-Australia trwały od września 2017 r. W dniu 22 maja 2018 r. Rada Unii Europejskiej, przy poparciu Polski, przyjęła decyzję upoważniającą Komisję Europejską do rozpoczęcia negocjacji umów o wolnym handlu między UE a Australią i Nową Zelandią, z ang. *Free Trade Agreement* (FTA).

W ramach prac nad wytycznymi dla Komisji Europejskiej na te negocjacje Polska zabiegała o właściwe zapisy, w tym np. uwzględnienie wrażliwości unijnego sektora rolno-spożywczego oraz konieczność szczególnego jego traktowania podczas negocjacji. Stosowne zapisy, przyjęte przez Radę UE, znalazły się w tych wytycznych.

W relacjach handlowych z Australią polscy przedsiębiorcy napotykają na bariery pozataryfowe dotyczące np. produktów rolno-spożywczych, takich jak mięso wołowe, mięso wieprzowe, produkty mleczne oraz owoce i warzywa. Zakładamy, że negocjacje FTA przyczynią się do usunięcia obecnie występujących barier, a tym samym dalszego polepszenia relacji handlowo-gospodarczych jak i wzrostu polskiego eksportu do tego kraju.

9. Spotkania bilateralne.

W sierpniu 2018 r. odbyła się pierwsza, historyczna, wizyta Prezydenta RP w Australii i Nowej Zelandii. Ze strony MPiT w delegacji uczestniczył pan Tadeusz Kościński, Podsekretarz Stanu. W kwestiach gospodarczych poruszane były tematy współpracy inwestycyjnej, IT/Fintech, współpracy w sektorze obronnym i bezpieczeństwa, górnictwa i technologii pro-środowiskowych. Prezydentowi towarzyszyła także delegacja wiceministra energii G. Tobiszowskiego oraz polskich firm i instytucji z branży energetycznej (JSW, Gaz System, Polskie LNG, Famur, BGK, GIG, WUG). Podczas wizyty miało miejsce otwarcie biura ZBH w Sydney oraz spotkanie z inwestorami australijskimi.

10. Polskie placówki

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Canberze

7 Turrana Street, Yarralumla ACT 2600 Australia

Tel: (+61-2) 6272 1000

Fax: (+61-2) 6273 3184

Tel. dyżurny: (+61) 411 540 466

Email: canberra.amb.sekretariat@msz.gov.pl

Twitter: [@PLinAustralia](https://twitter.com/PLinAustralia)

Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii
Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Sydney

Australia, Sydney, 10 Trelawney Street, Woollahra NSW 2025

Tel.: (+61 2) 9363 9816 do 8

Tel. dyżurny: (+61) 419 488 677

Faks: (+61 2) 9327 2216

sydney.kg.sekretariat@msz.gov.pl

www.sydney.msz.gov.pl

Konsulat Honorowy Rzeczypospolitej Polskiej w Adelajdzie

Konsul Honorowy: Gosia Hill (język konsula polski, angielski)

64 Melbourne Street, North Adelaide, SA 5006, Australia

Tel: (+61) 412 061 720

gosia.hill@aueuconnect.com

Konsulat Honorowy Rzeczypospolitej Polskiej w Brisbane

Konsul Honorowy: Brian Patrick Kilmartin (język konsula angielski)

Australia, Brisbane, 270 Adelaide Street, Brisbane, QLD 4000

Tel.: (+61-7) 3221 9564

Tel. kom.: (+61) 400 77 0001

Faks: (+61-7) 3229 3482

polishconsulatebrisbane@yahoo.com

Konsulat Honorowy Rzeczypospolitej Polskiej w Melbourne

Honorowy Konsul Generalny: George John Łuk-Kozika (język konsula polski, angielski, francuski, niemiecki)

Australia, Melbourne, 20 Collins Street, VIC 3000

Tel.: (+61-3) 9654 5180

Tel. dyżurny: (00-61) 401 494 218

Faks: (+61-3) 9654 5180

georgejluk@hotmail.com

Konsulat Honorowy Rzeczypospolitej Polskiej w Perth

Konsul Honorowy: Paul Bitdorf (język konsula polski, angielski)

Adres: 180 Newcastle Street, Perth WA 6000

Adres korespondencyjny: PO Box 1942, Subiaco WA 6904

Tel.: (+61-8) 9483 0025

Tel. kom.: (+61) 414 653 636

enquiries@polishconsulatewa.com

paul.bitdorf@polishconsulatewa.com

Zagraniczne Biuro Handlowe PAIH – *otwarte od dnia 21 sierpnia 2018 r.*

tel.: +61 429 169 564

Kierownik biura: Jakub Wilhelm

e-mail: jakub.wilhelm@paih.gov.pl

www.australia.trade.gov.pl